

Garðakvistill 'Kjarri'

Physocarpus opulifolius 'Kjarri'

Ætt: Rósaætt – Rosaceae

Hraðvaxta og gróskumikill blómstrandi runni.

Lýsing: Meðalhár, gróskumikill og hraðvaxta runni. 'Kjarri' er þéttvaxnasta yrki garðakvistils í safni Yndisgróðurs. **Blöð** eru egglega eða kringlótt með hjartalaga grunni og 3-5 sepum, minna nokkuð á rifs. Börkur á gömlum greinum flagnar gjarnan. **Blómstrar** í byrjun júlí hvítum blómum sem eru mörg saman í hvelfdum hálfveip. Blómsælast þeirra yrkja sem eru í safni yndisgróðurs. Góð uppspretta fyrir blómasykur (nektar) í býflugnarækt. **Haustlitir** eru gulir en koma sjaldan hjá okkur. Verður um 2-2,5 m hár og 2 m breiður. Meðalhæð eftir 5 ár er um 1,5 m við góðar aðstæður og tæpir 2 m eftir 8 ár (í yndisgarðinum á Reykjum).

Uppruni: Garðakvistill er uppruninn frá N-Ameríku. Hann er til frá gamalli tíð í görðum helstu bæja, var áður kallaður blásurrunni. Ekki er vitað nákvæmlega hvaðan yrkið 'Kjarri' er upprunnið en það kemur af runna sem vex í Laugardalsgarðinum í Reykjavík og er líklega upprunalega úr grasagarði Reykjavíkur.

Garðakvistill 'Kjarri' er blómsæll og hafa blómin þótt einna fallegust af þeim yrkjum sem eru í ræktun.

Greinar af garðakvistli eru fallega brúnar en börkur á gömlum greinum flagnar af.

Garðakvistill 'Kjarri' á Reykjum í júlí 2011, gróðursettur 2008.

Garðakvistill 'Kjarri' á Reykjum í júlí 2014, gróðursettur 2008.

Honum var fyrst fjölgað af ræktunarstöð Reykjavíkurborgar um 1990 en síðar af garðplöntustöðinni Kjarri. Var gefið yrkisheitið Kjarri árið 2015 eftir garðplöntustöðinni Kjarr sem fyrst setti yrkið á almennan markað. Íslenskt yrki, valið sem úrvalsyrki af yrkisnefnd Yndisgróðurs árið 2013.

Notkun: Garðakvistill hentar vel í röðum eða runnaþyrpingum, einn sér eða með öðrum runnum af svipaðri stærð. Hentar vel í jaðar trjábelta, á opnum grænum svæðum og í skjólbeltum. Bil milli plantna ætti að vera um 0,8-1,5 m. Garðakvistill er notaður í N-Ameríku til að binda bratta fláa.

Ræktun og harðgeri: Gróskumikill, harðger og hraðvaxta runni. Þolir vel nokkurn skugga en blómstrar betur á sólríkum stað. Vex í heimkynnum sýnum í rökum jarðvegi á sendnum árbökkum og í grýttum fjallshlíðum. Hefur mikla aðlögun gangvart jarðvegi en þrífst best í vel framræstum frjósömum jarðvegi. Er nokkuð þurrkþolinn en vill síður blautan mýrarjarðveg. Er nokkuð vind- og saltþolinn, þrífst vel í hafrænu loftslagi. Reynsla sýnir að garðakvistill 'Kjarri' er mjög harðger í öllum klónasöfnum Yndisgróðurs og ætti því að þrífast vel á svæði A, B og C. Harðger í uppeldi og í útplöntun.

Umhirða: Umhirða garðakvistils er einföld og hentar hann því mjög vel fyrir opin svæði á vegum sveitafélaga og í skjólbelti. Garðakvistill er þéttvaxinn og þarf litla klippingu. Hann þolir klippingu vel en það breytir náttúrulegu útliti hans og kemur niður á blómgun. Það má þó endurnýja hann með því að klippa niður gamlar greinar.

Óþrif og skaðvaldar: Garðakvistill er heilbrigður runni með góða mótstöðu bæði gagnvart sjúkdómum og skordýrum.

Fjölgun: Garðakvistli er fjölgað með sumar-græðlingum.

Garðakvistill 'Kjarri' í blóma í júlí.

Blöð og greinar garðakvistils í október.